

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ערר 1561-22
ערר 2701-22
ערר 2700-22
ערר 2699-22
ערר 2698-22

לפני כבוד חברי הוועדה:
תמר שטיינר, עו"ד - יו"ר
אילן עזרא, רו"ח - חבר

העוררת: מסעוד לצנרת מערכות ספרינקרים וביוב מס' 28173086
ע"י ב"כ עו"ד גריס דחדולה

נ ג ד

המשיבה: רשות המסים
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

תיקי הערר לפני הוועדה

1. העוררת הגישה בקשה למענקי השתתפות בהוצאות קבועות בגין תקופות הזכאות ספטמבר - אוקטובר 2020; נובמבר - דצמבר 2020; ינואר - פברואר 2021; מרץ - אפריל 2021; מאי - יוני 2021 (להלן: "המענקים" ו-"תקופות הזכאות"), בהתאם להוראות חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "החוק" או "חוק הסיוע").
2. העוררת קיבלה מקדמות בעבור תשלום המענקים המבוקש בסך כולל של 115,628 ₪ (להלן: "המקדמות"). בקשותיה של העוררת למענקים נדחו, והיא נדרשה להחזיר את המקדמות אשר שולמו לה. על החלטות אלו הגישה העוררת השגות כדלקמן:
 - 2.1. השגה על החלטת המשיבה בבקשה למענק בעבור תקופת הזכאות ינואר - פברואר 2021 הוגשה ביום 30.7.2021 בה ניתנה החלטה מאת המשיבה ביום 6.2.2022.
 - 2.2. השגות על החלטות המשיבה ביתר תקופות הזכאות הוגשו ביום 23.3.2022 גם אותן דחתה המשיבה ביום 7.8.2022. יצויין כי ההשגה בעבור תקופת הזכאות ספטמבר - אוקטובר 2020 הוגשה באיחור, אולם נבדקה לגופה ע"י המשיבה. (כלל החלטות המשיבה בהשגות העוררת תקראנה לעיל: "החלטות המשיבה").
 - 2.3. במסגרת מתן החלטות, המשיבה דחתה את הבקשות למענקים מפאת היעדר קשר סיבתי בין התפשטות נגיף הקורונה לבין ירידת המחזורים של העוררת בתקופות הזכאות וזאת

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

בתמצית בשל ירידת מחזורים קודמת להתפשטות הנגיף אשר חלה אצל העוררת; תנודתיות מחזורים אצל העוררת; העברת פעילות לקרוב משפחה; ירידה בהעסקת עובדים בין השנים 2019-2020.

3. מכאן העררים אשר בפנינו.

תמצית טענות העוררת

4. העוררת משמשת כקבלן משנה לעבודות אינסטלציה וצנרת עבור קבלנים ראשיים שונים כגון מ.מיכאלי הנדסה בע"מ, אחים קיס בע"מ, מחלב פיתוח ובניה בע"מ (להלן: "הקבלנים הראשיים") ובאמצעותם למוסדות ציבוריים כגון שירות בתי הסוהר (להלן: "שב"ס").

5. כטענה מקדמית טענה העוררת להתיישנות וקבלת החלטה בחוסר סמכות. החלטות המשיבה לתקופת הזכאות ספטמבר – אוקטובר 2020, נובמבר – דצמבר 2020, מרץ-אפריל 2021, ומאי – יוני 2021 ניתנו באיחור של 18 ימים ולפיכך יש לקבל את העררים אך מסיבה זו. בהקשר זה ציינה העוררת את קביעת ביהמ"ש המחוזי בחיפה בעמ"נ 27710-06-21 **ב.ג. בטחון הצפון ואבטחת מוסדות נ' רשות המסים**, ניתן ביום 6.1.2022 (להלן: "עניין ב.ג. בטחון").

6. לגופן של ההחלטות, העוררת טענה כי סיבה עיקרית לירידה במחזוריה היא ביטול הזמנות פתאומי ע"י שב"ס עם פרוץ נגיף הקורונה, אשר הוביל לירידה בהכנסות העוררת באופן הדרגתי במהלך שנת 2020 ואף לאחר מכן לתוך שנת 2021; העוררת דחתה את טענותיה המשיבה בדבר תנודתיות ההכנסות במחזוריה וטענה כי אין תנאי בחוק הקובע כי יציבות במחזורי ההכנסות הוא תנאי לקבלת מענק; העוררת הוסיפה כי אכן בתחילת שנת 2020 העסיקה העוררת כ-16 עובדים אולם החל מחודש מרץ 2020, חלה ירידה דרמטית בהעסקת העובדים וזאת מפאת התפשטות הנגיף (לתמיכה בטיעון זה צרפה העוררת את טפסי 126 וטפסי 102 המדווחים לביטוח לאומי כראיה להיקף ההעסקה במהלך שנת 2020 (נספח ד' לכתב ערר 22-2698)); תיק הניכויים של העוררת נסגר ע"י פקיד השומה באופן יזום, שלא בידיעתה החל מחודש ספטמבר 2019, אולם העוררת המשיכה לדווח בחודשים 09-12/2019 אף שתיק הניכויים היה סגור; ולבסוף, העוררת דחתה את טענת המשיבה בדבר הסתת הפעילות לקרובי משפחה, וטענה כי העסקת הקרובים נעשתה בהתאם לצורך ולעומס ההזמנות אצל העוררת.

תמצית טיעוני המשיבה

7. באשר לטענה המקדמית של העוררת בדבר האיחור בשלב ההשגה טענה המשיבה כי העוררת מושתקת מלטעון נגד האיחור כיוון שלא הגישה ערר מיד עם חלוף המועד; כי המועד לקבלת החלטה נקבע ללא סנקציה בצידו בכוונת מכוון, כך שבהתאם לפסיקת בתי המשפט, מדובר במועד מנחה שאי קיומו אינו מוביל לפסילת ההחלטה; כי המחוקק נמנע במכוון מלקבוע סנקציה, בשל העומס חסר התקדים אשר הוטל ועדיין מוטל על כתפי המשיבה; כי העוררת

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

קיבלה מקדמות ולא הצביעה על נזק שנגרם לה עקב האיחור; וכי ניתן לרפא את הפגם שבאיחור באמצעות פסיקת הוצאות או הימנעות מפסיקת הוצאות במקרה שבו הערר אינו מוצדק.

8. המשיבה טענה כי מקור ירידת המחזורים אינו נעוץ בהתפשטות נגיף הקורונה ולפיכך, רכיב הקשר הסיבתי אינו מתקיים בעניינה, ומשכך אינה זכאית למענקים. המשיבה טענה כי הירידה בהכנסות העוררת החלו עוד בטרם החל משבר הקורונה וללא קשר להתפרצותו; מברור שקיימה המשיבה עם הקבלנים הראשיים עמם התקשרה העוררת, ומדיווחיהם על הכנסות בשנים הרלוונטיות, נמצא כי הם המשיכו לעבוד עם קבלני משנה אחרים אך לא עם העוררת מסיבות שאינן נעוצות בהתפרצות הנגיף; נתח מפעילות העוררת הועברה לאחיו של בעלי העוררת מסיבותיו הוא; ולבסוף טוענת המשיבה כי העוררת לא תמכה את טענותיה בראיות וכי זו הסתפקה בהעלאת טענות ללא תימוכין.

9. ביום 17.1.2023 קיימנו דיון באמצעים טכנולוגיים ושמענו את טענות הצדדים (להלן: "הדיון"). הדיון נסב בעיקר סביב סוגיית הקשר הסיבתי והמגמות אשר ניתן לזהות בדיווחיה השונים למשיבה. בהמשך לדיון, העוררת ביקשה להשלים תשובות אשר התקשתה לענות עליהם במהלך הדיון, ולצורך כך הגישה לוועדה הודעה משלימה ביום 24.1.2023 (להלן: "ההודעה המשלימה").

דיון והכרעה

10. בחודש מרץ 2020 התפשט בישראל נגיף הקורונה ולצורך צמצום ההדבקה והתמודדות עמו, הוטלו הגבלות שונות על המשק הישראלי. בין היתר הוטלו הגבלות על פעילותם של מקומות ועסקים. כדי לסייע למשק להתמודד עם המשבר שנוצר בשל התפשטות הנגיף, יצאה הממשלה בתכנית כלכלית נרחבת וביום 24.4.20 פורסמה החלטת הממשלה מספר 5015, במסגרתה החליטה ממשלת ישראל להעניק "מענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה" (להלן: "החלטת הממשלה"). לאחר מספר חודשים התקבל בקריאה שניה ושלישית חוק הסיוע הכלכלי המורה על מתן מענקים לעסקים שנפגעו בגין ההתפשטות של נגיף הקורונה ע"פ ההוראות והתנאים הקבועים בחוק.

11. המנגנון שנקבע בהחלטת הממשלה הוא מנגנון פיצוי בגין השפעת נגיף הקורונה ולא בעקבות ירידה בין מחזורי תקופת הבסיס למחזורי תקופת הזכאות או תשלום בגין אובדן רווחים. בהמשך, נחקק חוק התכנית לסיוע כלכלי אשר אימץ את התנאים שנקבעו בהחלטת הממשלה, ואף קבע תנאים נוספים ומפורטים לקבלת המענק. בהחלטת הממשלה, בזהות לחוק קבע המחוקק כי תנאי הכרחי לזכאות למענקים הינו קיומו של קשר סיבתי בין ירידת המחזורים של העוסק לבין התפשטות נגיף הקורונה (להלן: "משבר הקורונה" או "נגיף הקורונה").

בחינת רכיב הקשר הסיבתי

12. ס' 8(3) לחוק קובע תנאי סף לזכאות לקבלת המענק הוא כי:

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

"ירידת מחזור העסקאות בתקופת המענק נגרמה כתוצאה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף covid-19" (ההדגשות אינן במקור ש.ת.)

13. הנה כי כן, תנאי הכרחי לזכאות לקבלת מענק לפי החוק הוא קיומו של קשר סיבתי בין התפשטות נגיף הקורונה לבין ירידת המחזורים של מבקש המענק בתקופת הזכאות הרלוונטית, בשיעורים שונים אשר נקבעו בהוראות החוק. ודוק; במקרים בהם לא מתקיים רכיב זה הרי שמתיתרת בדיקת יתר התנאים הקבועים בחוק ולו מן הטעם שהיעדר קשר סיבתי בין ירידת המחזורים לבין התפרצות נגיף הקורונה נשמטת הקרקע בבסיס תכלית חקיקת החוק.
14. נטל הראייה בדבר קיומו של הקשר הסיבתי אינו מוטל בחוק על העוסק מבקש המענק, קרי העוסק אינו נדרש להוכיח באמצעים שונים כי דרישת הקשר הסיבתי מתקיימת בעניינו. המחוקק היה מוכן להניח כי עצם ירידת המחזורים עצמה מעידה לכתחילה על קיומו של קשר סיבתי.
15. בהלימה לפסיקות קודמות של וועדות הערר השונות נקבע בעניין ב.ג. בטחון:

"בהינתן התכלית החקיקתית של חוק הסיוע הכלכלי ובשים לב לרצון המחוקק לפשט את הליכי מתן המענק, העוסק אינו נדרש להוכיח את קיומו של קשר סיבתי זה, ובכלל זאת אין כל דרישה בלשון החוק כי העוסק יציג מסמכים או ראיות לכך. חוק הסיוע הכלכלי למעשה קובע הנחה עובדתית בדבר קיומו של קשר סיבתי בין הירידה במחזורים לבין התפשטות נגיף הקורונה. על כן, ככל שרשות המסים מבקשת לטעון כי תנאי הקשר הסיבתי אינו מתקיים במלואו, עליה מוטל הנטל להצביע על ממצאים עובדתיים מהימנים המעמידים בספק את קיומו של הקשר הסיבתי" (פסקה 35, ההדגשה במקור).

16. במקרים שבהם רשות המסים מצביעה על ממצאים עובדתיים מהימנים המעמידים בספק את קיומו של קשר סיבתי, נטל ההוכחה מוטל על העוסק, ועליו להבהיר את הקשר בין ירידת המחזורים ובין התפשטות נגיף הקורונה.
17. בעניין ב.ג. בטחון ובפסיקות קודמות של ועדות הערר ניתנו דוגמאות רבות למקרים בהם יש בעובדות המקרה כדי להעביר לכתפי העוסק את הנטל הראייתי להוכחת קיומו של הקשר הסיבתי: כאשר חלה ירידה בהיקף ההכנסות שלו בטרם החל משבר הקורונה (עניין ב.ג. בטחון, פסקה 53 להחלטה; ערר 1133-21 מאסטר ביי בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 19.5.2021)), או ירידה בהיקף הפרויקטים של העוסק (ערר 1059-21 א.ש.ת. עבודות קבלנות בניה בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 12.8.2021)), כאשר חל שינוי באופי הפעילות של העסק ללא קשר למשבר הקורונה (ערר 1130-21 חיאדרה חאלד נ' רשות המסים (ניתן ביום 5.7.2021)), ערר 1256-21 א.ס.ף פיתוח - עבודות קבלניות וצמ"ה בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 10.10.2021)); כאשר השוואה שנתית בין מחזור ההכנסות בשנת 2019 למחזור ההכנסות בשנת 2020 אינה מעידה על ירידת מחזורים (ערר 2317-21 אי.וי.וי פרויקטים פיתוח ובניה בע"מ נ')

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

רשות המסים, ניתן ביום 25.5.2022, ערר 1114-22 סלימאן נ' רשות המסים, ניתן ביום (26.4.22).

18. מניתוח דיווחי העוררת למע"מ בין השנים 2018-2021 ניתן להיווכח כי חלה ירידה בתשומות ובהכנסות העוררת החל מחודש ספטמבר 2019 עוד בטרם החלה התפשטות הנגיף:

- 18.1. בחודש יוני 2019 דיווחה העוררת על "0" הכנסות ו"0" תשומות;
- 18.2. החל מחודש ספטמבר 2019 חלה ירידה משמעותית בתשומות העוררת: כך למשל בשנת 2018 עמדו התשומות הממוצעות על 147,342 ₪.
- 18.3. בשנת 2019 עמדו התשומות הממוצעות לחודשים ינואר – אוגוסט על סך של 180,213 ₪. אולם בחודש ספטמבר עמדו התשומות על סך של 91,435, בחודש אוקטובר 2019 על 45,694 ₪ בנובמבר 2019 על סך 104,723 ₪, ובדצמבר 2019 על סך של 127,282 ₪.
- 18.4. מגמת הירידה בתשומות ממשיכה גם בתחילת שנת 2020: בחודש ינואר עמדו התשומות על סך של 35,082 ₪, ובפברואר על סך של 55,664 ₪. באופן דומה גם בהמשך שנת 2020.
- 18.5. בחינת הכנסות העוררת בשנת 2019 ועד לחודש מרץ 2020 (לא כולל) בו התפרץ הנגיף מעידה על ירידה טבעית בהכנסות העוררת, של כ-42%. זאת כאמור עוד בטרם החל משבר הקורונה בישראל.

19. כאשר נשאלה העוררת במהלך הדיון באשר למגמות אלו הוועדה נענתה כי העוררת מסתכלת על זכאותה במבט שנתי בלבד וכי משם ניתן ללמוד כי שנת 2019 היתה שנה מאד חזקה אצל העוררת, שנה בה נצפו עליות מחזוריים ביחס לשנת 2019 וכך צפוי היה גם בשנת 2020. העוררת לא התייחסה באופן ענייני לירידה בתשומות העוררת וכן למגמת הירידה שנצפית בדיווחיה למע"מ החל מחודש ספטמבר 2019, (פרוטוקול הדיון מיום 17.1.2023 (להלן: "פרוטוקול הדיון") בעמ' 3, ראה עוד ס' 6 להודעה המשלימה מטעם העוררת).

20. מנתונים אלו, הוועדה סבורה די היה בבדיקת המשיבה את דיווחי העוררת למע"מ כדי להעביר את נטל הראיה להוכחת הקשר הסיבתי לעוררת.

האם העוררת הרימה את הנטל והוכיחה כי אכן ירידת המחזורים החלה בהכנסותיה נגרמה עקב התפשטות נגיף הקורונה?

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

21. הוועדה סבורה כי התשובה לשאלה זו היא בשלילה. יובהר כבר עתה כי העוררת התקשתה להסביר מגמות שונות בפעילותה אשר יש בהן כדי לנתק את הקשר הסיבתי במקרה שבפנינו. נבאר להלן את העובדות והמסקנות המשפטיות העומדות בבסיס החלטת הוועדה.

22. נימוק מרכזי עליו חזרה העוררת בכתבי הערר הוא כי הירידה במחזוריה נבעה כתוצאה מביטול הזמנות פתאומי מצד הקבלנים הראשיים אשר מקורו במשבר הקורונה. יודגש כי העוררת לא הציגה בפני הוועדה כל ראיה התומכת בטענה זו.

23. במהלך קיום הדיון נשאלה העוררת באשר לנתונים העולים מכרטסת הלקוחות לשנים 2019-2020 (נספח ו' לכתב הערר). הוועדה ביקשה הסבר לעובדה שהיקף ההתקשרות עם הקבלן הראשי מ.מיכאלי הנדסה בע"מ במהלך שנת 2019 (עמו מתקשר שב"ס לביצוע עבודות במתקניו - ראה ס' 5.2-5.3, ו 6.2 לכתב ערר 22-1561) הווה כ- 18% מסך ההכנסות של העוררת והסתכם בסך של 781,521 ₪. בשנת 2020 היקף ההזמנות מהקבלן מיכאלי עמד על כ- 35% מההזמנות והסתכם בסך של 647,166 ₪ (ירידה של כ- 134,355 ₪ כ- 17% ירידה).

24. העוררת טענה כי ביטול ההזמנות הפתאומי מצד שב"ס מול הקבלן הראשי (מ.מיכאלי הנדסה בע"מ) עם פרוץ המגפה בחודש מרץ 2020 הביא לירידת מחזוריים אצל העוררת. אולם, כפי שהובא לעיל היקף ההזמנות מהקבלן הראשי מ.מיכאלי ירד אך ורק בכ- 17% בין השנים 2019-2020. כאשר הוצגו הנתונים לעוררת במהלך הדיון, העוררת לא השיבה לגופם של דברים, התחמקה ממתן תשובה ישירה, והסתפקה בחזרה על טיעוניה כי יש לבחון את ירידת המחזוריים בראיה שנתית כפי שפורט בס' 9.7 לכתב ערר 22-2700 (עמ' 2-3 לפרוטוקול הדיון, וכך גם בס' 5 להודעה המשלימה).

25. העוררת הוסיפה עוד בהקשר זה כי יש לראות את מכלול ההתקשרויות שלה עם יתר הקבלנים והציגה ירידה בהתקשרויות עם הקבלנים הראשיים אחים קיס ומחלב פיתוח ובניה. מנגד, העוררת כלל לא התייחסה לטענת המשיבה בדבר המשך עבודת הקבלנים הראשיים עם קבלני משנה אחרים, וזאת משיקולים עסקיים אחרים שאינם קשורים בהיעדר יכולת העסקת העוררת בתקופת התפשטות הנגיף. זאת, מסיבות השמורות עמה.

ירידת מחזוריים קודמת להתפרצות נגיף הקורונה כמנתקת קשר סיבתי

26. כפי שהובא לעיל, הלכה למעשה ירידת המחזוריים אצל העוררת בשיעור של 42% החלה לפני פרוץ משבר הקורונה.

27. מגמה זו באה בכפיפה אחת עם מגמת הירידה בתשומות של כ- 50% שנצפתה מניתוח דיווחי העוררת למע"מ והכרטסות אשר הומצאו לתיקי הערר. נתון זה יש בו כדי לתמוך בטענת המשיבה כי ירידת המחזוריים קשורה בהאטה בקבלת הזמנות מהקבלנים הראשיים אשר מקורה אינו במשבר הקורונה. העוררת מצדה התעלמה מהשאלות שהוועדה הפנתה אליה בנושא זה והסתפקה בטענה כי יש לבחון את הירידות ועליות המחזוריים בראיה שנתית בלבד (עמ' 5 לפרוטוקול הדיון, וס' 6 להודעה המשלימה).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

28. אכן, במבט שנתי חלו עליות מחזורים בהכנסות העוררת ביחס לדיווחיה למע"מ בשנת 2018 בשיעור של 18%, אולם אין בידינו לקבל את טענת העוררת כי על הוועדה לבחון את המגמה השנתית בלבד מבלי לדקדק בתמורות אשר חלו בהכנסותיה ותשומותיה של העוררת במהלך חודשי שנת 2019. כך למשל השוואה בין חודשים ינואר – פברואר 2020, למקביליהם בשנת 2019 מעידה על ירידה של 34% בשנת 2020 ירידה שאין חולק כי מקורה אינו בפרוץ משבר הקורונה.

29. בפסק דין שניתן לאחרונה בבית המשפט המחוזי בירושלים בעמ"נ 47819-03-22 אבו זהרה למסחר כללי בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 17.1.2023 (להלן: "עניין אבו זהרה") נדחה הערעור על החלטת ועדת הערר בנסיבות דומות לענייננו, בהן העוררת לא הרימה את הנטל להוכחת הקשר הסיבתי, במקום שבו חלה אצלה ירידת מחזורים קודמת לפרוץ משבר הקורונה. ביהמ"ש המחוזי קיבל את עמדת הוועדה, וקבע כי אכן במקרה כזה הקש"ס מתנתק בפרט כאשר לא עלה בידי העוררת להרים את הנטל (עניין אבו זהרה לעיל, בפס' 17). [להרחבה ראה עוד בהקשר זה קביעות וועדות הערר בערר 1277-21 נורט'סטאר טכנולוגיות נ' רשות המסים, ניתן ביום 14.10.21; ערר 1026-21 נתי זיו נ' רשות המסים, ניתן ביום 5.5.2021; ערר 1167-22 א.א.א. הנדסה אזרחית בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 13.12.22].

30. מכל המובא לעיל הוועדה סבורה כי העוררת לא הרימה את הנטל הראייתי לקביעה כי מתקיים קשר סיבתי בין ירידת המחזורים לבין משבר הקורונה.

השלכות איחור במתן החלטה בדבר זכאות עוסק למענק

31. בחוק התוכנית לסיוע כלכלי אין הוראה מפורשת לגבי התוצאה של איחור במתן החלטה בדבר זכאות עוסק למענק. בניגוד לחוקי מס אחרים, לא נקבע בחוק כי לסטייה מן המועד תהיה השפעה כל שהיא על תקפותה המשפטית של הפעולה. בעמ"מ 1386/04 המועצה הארצית לתכנון ובנייה נ' עמותת נאות ראש העין, ע"ר (פורסם בנבו, 20.5.2008) (להלן: "עניין נאות ראש העין") נקבע כי מדובר בנורמה מנחה המגדירה מסגרת זמן לפעולה, ואיננה בעלת אופי מחייב. עוד נקבע, כי כאשר מדובר במועד שתכליתו היא לשמש קו מנחה בלבד, לחריגה ממועד זה עשויה להיות נפקות ביחס לסבירותה ולתקינותה של הפעולה המנהלית וכן מבחינת שאלת עיתויה.

עמדת הפסיקה לגבי אי מתן החלטות בהתאם למועדים שנקבעו בחוק התוכנית לסיוע כלכלי

32. בחוק נקבע כי על המשיבה לקבל החלטות בהשגה בתוך 120 ימים, אולם לא נקבעה סנקציה בשל אי עמידה במועדים שנקבעו בחוק.

33. סוגיית ההשלכה של איחור המשיבה במתן החלטה בבקשה למענק נדונה רבות הן בהחלטות שונות של בתי המשפט המחוזיים (ראה בין היתר עמ"נ 27710-06-21 ב.ג. ביטחון הצפון אבטחת מוסדות, ליווי טיולים ומתן שירותי רפואה בע"מ נ' רשות המסים בישראל, (פורסם בנבו, 03.01.2022) (להלן: "עניין ב.ג. ביטחון"); עמ"נ 48298-11-21 מאגמה ישראל פרויקטים בע"מ

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

נ' רשות המיסים 48298-11-21 (פסק הדין מיום 12.6.22); עמ"נ (מרכז) 54772-06-22, 54794-06-22, 62994-01-22, 06-22 מגדלי ברקת חברה להקמת מבנים בע"מ נ' רשות המיסים בישראל, ניתן ביום 30.11.22 (להלן: "עניין מגדלי ברקת"); עמ"נ 3720-11-21 פודולסקי נ' רשות המיסים, (פסק דין מיום 15.7.22) (על פסק דין זה תלוי ועומד ערעור לביהמ"ש העליון); עמ"נ 40318-12-21 פליסיידד (פיסגה) בע"מ נ' רשות המיסים (להלן: "עניין פליסיידד"), עמ"נ 321-03-22 ארג'נטרו אחזקות בע"מ נ' רשות המיסים, (פסק דין מיום 13.11.22); עניין ברקת לעיל; והן בהחלטות ענפות של וועדות הערר (ערר 1140-21 הקבלן 45 בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 21.06.2021); ערר 1023-21 כ.מ. סלאמה יזמות עסקית בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 04.05.2021); ערר 1589-21 פליסיידד (פיסגה) בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 04.11.2021); ערר 1060-21 ב.ג. בטחון הצפון אבטחת מוסדות, ליווי טיולים ומתן שרותי רפואה בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 28.04.2021); ערר 1538-21 מחסני קוסמטיקה בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 27.10.2021); ערר 1413-21 אכרם מחאג'נה משרד עורכי דין נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 27.10.2021) וערר 1632-21 לביא (ב.י.) חברה להנדסה ובנין בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 08.11.2021).

34. ועדות הערר ערכו הבחנה בין הוראות חוק שקבעו סנקציה לצדן לבין אלו שלא, אימצו את הגישה הפרשנית המוצעת בעניין ראש העין, וקבעו כי משלא נקבעה סנקציה בשל אי עמידה במועד שנקבע בחוק למתן החלטה בהשגה, הרי שמדובר בהוראה בעלת אופי מנחה בלבד, ואין באיחור במתן ההחלטה בהשגה להביא לקבלתה.

35. בעניין ב.ג. בטחון נקבע כי על אף שלא נקבעה בחוק סנקציה בשל איחור במתן החלטה בהשגה, אין לפרש את הוראות החוק לפיהן איחור משמעותי לא יביא לתוצאה המשפטית של קבלת ההשגה. שם נקבע כי יש לקבל את ההשגה והערעור לנוכח איחור משמעותי בקבלת החלטה בהשגה, שבאותו מקרה עמד על 68 ימים. בעניין פליסיידד, נקבע בניגוד לעמדה שנקבעה בעניין ב.ג. בטחון, כי אין מקום לקשור בין האיחור בקבלת החלטה בהשגה לבין קבלת או דחיית ההשגה לגופה. בית המשפט קבע כי הפתרון הראוי הינו מתן סנקציה ספציפית לאיחור בדרך של חיוב בהוצאות (ראה עניין פליסיידד לעיל, פסקאות 66-69 בפסק הדין). בעניין ברקת נקבע שככלל, חריגה מהמועד שנקבע למתן החלטה בהשגה לא תביא לקבלתה וכי:

"רק במקרים חריגים במיוחד עצם האיחור במועד מתן ההחלטה בהשגה עלול כשלעצמו ובעיקר בהצטרף לטעמים נוספים ובהתאם לנסיבות המקרה, להביא לכך שערר שהוגש יתקבל".

36. בעניין זה, נקבע כי מדובר במקרים בהם האיחור חריג באופן ברור ומיוחד בהשוואה לתיקי ערר אחרים ולצד זאת, יש טעמים כבדי משקל נוספים המצדיקים קבלת הערר. בית המשפט התייחס למדיניות המוצעת בעניין פליסיידד וקבע כי ייתכנו מקרים חריגים, בהם תהיה הצדקה להשית הוצאות על המשיבה כאיזון לדרך התנהלותה, ולשקילת סבירות החלטתה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

37. בעררים דנא, המשיבה איחרה כ- 18 ימים במתן החלטה בארבע תקופות זכאות ספטמבר – אוקטובר 2020; נובמבר – דצמבר 2020; מרץ-אפריל 2021; מאי-יוני 2021; כאשר ההשגה לתקופת הזכאות ספטמבר – אוקטובר 2020 הוגשה ע"י העוררת באיחור של כחמישה חודשים, ולמרות זאת נבדקה לגופה ע"י המשיבה. אמנם, העוררת טענה כי לא קיבלה לידיה את ההחלטה בהשגה עד לחודש פברואר 2022, אולם גם בנושא זה לא המציאה בדל ראיה לתיקי הערר לתימוכין בטענתה.

38. משהחלטנו לדחות את העררים, ובהתחשב בכלל הנסיבות בתיקי הערר דנא, הרי שהחלטנו שלא לחייב את המשיבה בהוצאות.

סוף דבר

39. העררים שבכותרת נדחים בזאת. העוררת נדרשת להשיב את המקדמות אשר שולמו לה בעבור תקופות הזכאות.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, ג' בשבט תשפ"ג, 25 בינואר 2023, בהעדר הצדדים.

אילן עזרא, רו"ח, רו"ח
חבר

תמר שטיינר, עו"ד
יו"ר הוועדה